

Nieuwsbrief nr. 123 d.d. 1 april 2026

*Iedereen is welkom bij onze publieksexcursies en -activiteiten. Die zijn in het algemeen gratis.
Inschrijving vooraf is niet nodig, tenzij anders vermeld.*

Uit de vereniging

Zondag 19 april, Eiland van Brienenoord Kom kennismaken met onze afdeling

In verband met de marathon op 12 april is de bijeenkomst op het Eiland van Brienenoord, voor leden die in 2025 lid zijn geworden, verplaatst van 12 april naar 19 april.

Meer informatie over plaats, tijd en aanmelding wordt per mail verstuurd aan degenen die in 2025 lid zijn geworden van onze afdeling.

Algemene Ledenvergadering geanimeerd

Als voorzitter van het bestuur van de IVN afdeling kijk ik met plezier en trots terug op onze Algemene Ledenvergadering van 21 maart; trots op alles wat leden in 2025 samen hebben gerealiseerd en aan de vergadering presenteerden: de werkgroepen die gevormd zijn en aan de slag zijn gegaan, de individuele actieve leden die IVN-projecten oppakten en klussen klaarden achter de schermen. En al degenen die vele publieksexcursies en excursies op aanvraag

organiseerden en begeleidden, het meest intensief in het Kralingse Bos. Steeds nieuwe mensen weten onze seizoensexkursie daar te vinden.

Mijn conclusie was en is dat met de uitvoering van ons Meerjarenplan 2025-2028 een goed begin is

gemaakt. Het bestuur is versterkt met een nieuwe algemeen bestuurslid en een nieuwe penningmeester is aangetreden (na het aftreden van Karin, die andere dingen gaat doen die haar beter liggen). De vergadering stemde ermee in om mijn voorzitterschap na 8 jaar (2 termijnen) bij uitzondering te verlengen - wat ik eervol vind; tegelijkertijd zoeken we iemand die het stokje van mij wil overnemen.

We verwelkomen (meer) mensen die ons bestuursteam en onze werkgroepen willen komen versterken.

Het verslag van de vergadering evenals de ver-

slagen van de verschillende werkgroepen en activiteiten vind je in Ons IVN - het intranet van de IVN. In de groep genaamd 'Afd Rotterdam en omstreken' zijn alle documenten betreffende de ALV van 21 maart na te lezen. Een cijfermatig overzicht biedt inzicht in het totaal van de activiteiten van de afdeling in 2025. Het fotoverslag over 2025 is beschikbaar, maar is te groot voor plaatsing op het intranet; desgevraagd kan het toegestuurd worden.

Liesbeth den Haan, voorzitter.

De groep Afd. Rotterdam en omstreken binnen Ons IVN staat open voor alle leden van de afdeling. Om toegang te krijgen tot Ons IVN moet je wel eerst een account openen - dat doe je [hier](#).

Nieuws over de Natuurgidsenopleiding Regio Rotterdam - hoe verder?

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van IVN Rotterdam en omstreken, van 21 maart, heeft het voorbereidingsteam NGO 2027 laten weten dat het aanbieden van een volledige IVN-Natuurgidsenopleiding voor onze afdeling niet gaat lukken; dat is momenteel een te grote opgave.

We weten dat er veel belangstelling is om een gidsenopleiding te volgen en daar willen we graag invulling aan geven. Daarom richten we ons nu op het aanbieden van een korte, alternatieve opleiding. We denken aan een cursus van 6 maanden in 2027, waarin enkele thema's van onze regio centraal staan. Een cursus, die evenals de NGO, een actief programma heeft gericht op verwerving van natuurbegrip en gidsvaardigheden en die voorlopig de naam heeft: *instapcursus natuurgids Regio Rotterdam*. Cursisten kunnen bij onze afdeling aan de slag als organisator, voorbereider en begeleider van een natuuractiviteit. We verwachten over enkele maanden duidelijkheid te kunnen geven over het programma en houden jullie via onze Nieuwsbrief op de hoogte. Al degenen die zich al hebben aangemeld voor de NGO gaan we binnenkort persoonlijk informeren over het alternatief dat we aan het ontwikkelen zijn. Tieke Verkerk, lid Voorbereidingsteam NGO

Publieksactiviteiten de komende tijd - zie ook onze website

Van de werkgroep Scharrelkids010

Zaterdag 25 april 14.00 - 16.00 uur

Voor kinderen van 6-12 jaar:

Op zoek naar sporen van uilen

Ga samen met de werkgroep Scharrelkids010 op zoek naar sporen van uilen in het Kralingse Bos en daarna braakballen van uilen pluizen op stadsboerderij De Kraal. In het Bos gaan we kijken hoe uilen leven en wat we daarvan kunnen zien. Om te weten te komen wat uilen eten gaan we hun braakballen uitpluizen na terugkeer in de Kraal.

Deze activiteit is gratis, maar meld je wel even aan via ivnrotterdam@gmail.com.

Voor kinderen van 6 tot 12 jaar, vergezeld door maximaal 1 ouder/volwassene.

Verzamelen doen we om 13.45 uur in stadsboerderij De Kraal, bij de 'kantine'.

Allerlei materialen die we nodig hebben zijn beschikbaar.

Wat was er te doen - in de Groenzoom, in het Kralingse Bos

Buitenles over vogels, voor kinderen, in het Kralingse Bos (16 maart 2026)

Op verzoek van basisschool Van Oldebarnevelt verzorgden IVN-ers Ron van Bekkum en Astrid Priester een natuurles in het Kralingse Bos, met als thema vogels.

Ron geeft regelmatig rondleidingen op landgoed De Tempel als gids voor Natuurmonumenten en

assisteert als excursieleider bij de IVN-excursies in het Kralingse Bos, als lid van de IVN Gidsenpool Kralingse Bos. Astrid heeft in 2016 de cursus Jeugdnatuurbegeleider gevolgd en de jaren daarna een moestuinclub; momenteel is ze Tuinranger in Capelle aan den IJssel, waar ze advies geeft aan bewoners hoe hun tuin groener en duurzamer te maken.

De ontmoetingsplek volgens afspraak was bij de Beachclub. Vandaar liepen we langs de grasvelden, waar twee ooievaars op zoek waren naar voedsel. Al direct werd ons duidelijk dat de kinderen een behoorlijke basiskennis over vogels bezaten en ook met

ouders regelmatig de natuur in trekken. Het gevolg was een leuke interactie. Het trappelen, stampen en kloppen op het gras zoals vogels doen om wormen naar buiten te laten kruipen, was een activiteit die we vonden in een boekje van Ton Lommers. Iedereen deed hier enthousiast aan mee. We vonden ook daadwerkelijk een worm. Of dat kwam door het trappelen? Wie weet.

Tijdens de wandeling verder, hoorden en zagen we verschillende vogels. Een van de kinderen ontdekte hoog in een boom een nest. Dat paste mooi bij het volgende onderdeel van het programma: maak in tweetallen een nest. Doel was te ervaren hoe lastig het is om een nest te maken, vooral wanneer je bedenkt dat vogels geen handen hebben. Er waren de mooiste ontwerpen, zelfs een soort hut. Het enthousiasme van de kinderen was heel leuk.

Bovenop de heuvel wilden we de aandacht vestigen op zwerfafval. Bij de voorbereidende wandeling lag er nogal wat. Inmiddels was dat echter opgeruimd, dus hebben we dat moeten laten voor wat het

natuurschatten.

Astrid Priester, Jeugdnatuurbegeleider

Vogels in de Groenzoom (7 maart 2026)

Een drukte van belang

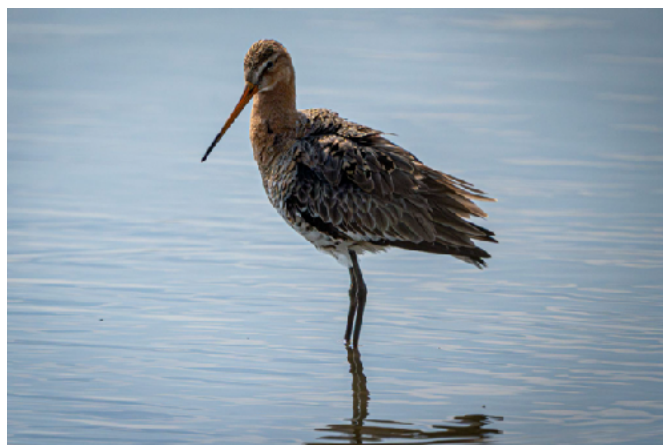
Om 8:00 verzamelde een groep van 8 deelnemers bij metrostation Pijnacker voor de vogelexcursie in de Groenzoom. Een mooie opkomst, ondanks de late publicatie van deze activiteit. Na een korte introductie startte de wandeling van het station richting de Groenzoom. Tijdens de wandeling werd stil gestaan bij herkenning van vogels die gezien en of gehoord werden. Dat begon al bij het station; daar was duidelijk het geroffel van een grote bonte specht te horen, die voor het gemak een metaal plaat gebruikte om zijn aanwezigheid duidelijk te maken. Langs het spoor hoorde we al snel duiven, die we niet heel veel later ook op de nok van een rijwoningen zagen zitten. En op basis van het geluid “I Love You” konden we determineren dat het om tortelduiven ging. Des te verder we uit de bebouwde omgeving kwamen hoorde we al steeds meer zang, van onder andere de tiftjaf die aldoor zijn eigen naam riep en hij bleek niet alleen. Zo hadden we voor we in de Groenzoom aankwamen al een indrukwekkende lijst met vogels waargenomen. Onder ander de grote bonte specht, heggemus, winterkoning, koolmees, pimpelmees, ekster, groenling, vink, tiftjaf, meerkoet, waterhoen, krakeend, grauwegans, canadese gans, cetti’s zanger, kraai, kauw, nijlgans, wilde eend en merel. Vlak voor we de Groenzoom inliepen, hebben kort gekeken bij een kleine kolonie blauwe reigers.

Eenmaal in de Groenzoom, kwamen we bij de eerste plas aan en daar stonden de eerste kluten, weer terug van hun winterverblijf, met op de achtergrond wintertalingen, bergeenden, krakeenden, kokmeeuwen en futen. Nog dichterbij liet een groepje grutto’s zich ook mooi bekijken, Het verschil tussen de kleine zilverreiger en de grote zilverreiger was ook mooi waar te nemen, omdat ze relatief dicht bij elkaar stonden. Hoe meer riet we tegenkwamen, des te meer rietgorzen zich lieten horen en zien. Aalscholvers vlogen over, doken onder om te jagen of probeerde al kontenklappend tegen het water het luchtruim in te gaan. We hebben een rondje gemaakt om de grote plas, waar we mooi konden kijken naar de kieviten, kluten, grutto’s, spreeuwen, tureluurs en smienten. Ook waren er nog talrijke kuifeenden en tafeleenden. In de weilanden lagen enkele knobbelzwanen. Aan de noordkant

was. We hebben er een fotomomentje van gemaakt en gesproken over het verschil in windkracht en temperatuur onderaan en bovenop de heuvel.

Op een grasveld bij de plas deden we nog het spel uilen en muizen: een paar uilen hebben de opdracht zo veel mogelijk muizen te vangen, die zich op hun beurt moeten proberen te verbergen. Oftewel: lekker rennen over het gras en elkaar proberen af te tikken.

Bij het afscheid gaven we voor ieder kind een blanco kaart mee, beplakt met dubbelzijdig tape om een collage te maken met gevonden

van de grote plas hebben we nog gezocht naar een eerste blauwborst, helaas was deze zaterdag nog niet terug. Bij het speuren naar vogels die nog niet op onze lijst stonden, zagen we nog een sperwer zitten (foto); deze liet zich op gepaste afstand mooi zijn.

Na ruim 2,5 uur waren we weer terug bij het station - waar ieder weer zijn eigen weg ging. Maar voor de meesten vertrokken, werd voorzichtig gepolst of er wellicht over 4 weken nog eens zo'n wandeling georganiseerd zou kunnen worden en dat nemen we in beraad.

Johan Torn, IVN Natuurgids.

Renovatie Heemtuin in Kralingse Bos en meer nieuwigheden

(Seizoenswandeling, 7 maart 2026)

Gidsen: Jos Koot en Ellen Knotsenberg

De voorjaarswandeling op 7 maart werd weer goed bezocht. Er kwamen 35 mensen, dus besloten we de groep op te splitsen en die elk in tegengestelde richting te laten lopen. In de Heemtuin kruisten onze wegen en beide groepen waren aan het eind bijna gelijktijdig terug op de parkeerplaats.

Op de parkeerplaats stonden we even stil bij de Maartse viooltjes. Onderweg deden we een luisteropdracht om bewust te worden van de vele verschillende vogelgeluiden die bij het

voorjaar horen en werd uitleg gegeven over de vogelgeluiden app Merlin.

Ook werd stilgestaan bij de Gele kornoelje. Met loepjes werden de bloemen bekeken en er werd verteld over het nut van deze vroege bloeier voor de o.a. de bijen en me name de hommelmkoninginnen die uit de winterslaap zijn gekomen en weer op krachten moeten komen om in staat te zijn een nieuw volk te gaan stichten. Bij het rode hart op het Mantelpad keken we naar de bloeiende taxus, een mannelijk exemplaar. Langs de hartjes liepen we het heuveltje op en via de stapstenen er weer af. Bij de poelen stonden we stil bij hun nut voor kikkers en salamanders en we bekeken de paddestoelen op de boomstammetjes op het pad daar tegenover.

In de Heemtuin, hebben we verteld over de recente opknapbeurt: alle bruggetjes zijn vervangen door bruggetjes van gerecycled plastic en de natte stukken zijn uitbaggerd, zodat het water daar weer helder is, en de paden zijn vernieuwd. De bloemen van het Groot hoefblad werden daar bewonderd en we bekeken de uitgebloeide bloemen van de Klimopbremraap, een zeldzame parasitaire plant, die hier op een klimop leeft. We bekeken de nieuwe Bijenburcht en liepen langs de ijsvogel plek. De gemeente Rotterdam gaat de komende tijd meer van deze z.g. bijenburchten aanleggen en ook komen er meer bloemrijke bermen. Dit zal de leefomstandigheden verbeteren van de wilde bijen en andere bestuivers in de stad. Naast de Bijenburcht zagen we in de Heemtun nog rode kelkzwammen en als klap op de vuurpijl kwam er ook nog een ijsvogel langs.

Andere onderwerpen die aandacht kregen waren de bloeiwijze en bladvorm van klimop en zijn bloeiwijze, het speenkruid in het gras en de vrouwelijke bloemen van de hazelaar. Stinzenplanten zoals lenteklokjes en stengelloze sleutelbloemen kondigden het voorjaar aan.

Kortom - het was weer een geslaagde wandeling, met een geïnteresseerde groep mensen, van wie sommigen voor het eerst kwamen, dus de folders waren niet voor niets meegekomen.

Jos Koot, IVN Natuurgids

Bremraap - een bijzondere plant

De in de Heemtuin aangetroffen (uitgebloeide) Klimopbremraap is een bijzondere plant. Het is een plant uit de familie van de Bremrapen, die al hun stoffen en water betrekken uit de gastheerplant. Dat gebeurt in de wortelknol waarin het wortelweefsel van gastheer en parasiet nauw met elkaar verweven zijn. Bremraap heeft dan ook geen bladgroen of chlorophyl, want er treedt geen fotosynthese op in deze parasieten. De bloemen staan in een aar. Het stoffijne zaad behoudt heel lang zijn kiemkracht tot wel een tiental jaren toe. Dat is ook nodig, want de plant kan zich enkel ontwikke-

len als het zaad kiemt in de buurt van de gastheer. En bremraapsoorten zijn vrijwel allemaal specifiek gebonden aan één gastheer en die moet dus in de buurt van kiemende Bremraapzaden aanwezig zijn. Als het fijne zaad, dat zelfs de twee zaadlobben mist, ontkiemt ontstaat er een kleine kiemwortel, die direct de wortel van een gastheer moet kunnen binnendringen. Pas dan kan de ontwikkeling van de plant beginnen. Als eerste ontstaat er een soort van knol of raap, waarbinnen het wortelweefsel van de gastheer en de parasiet heel innig met elkaar in contact komen en alle stoffen die de parasiet nodig heeft kunnen worden afgetapt uit de gastheerplant. Wanneer deze knol of raap voldoende groot geworden is ontstaan er één of meer stengels met daarop een bloeiwijze. Op de stengels is een dichte zachte beharing aanwezig.

De Klimopbremraap is met succes in de heemtuin geïmporteerd van elders. Op de foto een bloeiende Klimopbremraap gezien in de Heemtuin Westwijk in Vlaardingen. Ook in Hoek van Holland en bij de Tenellaplas komt hij voor - daar staat een bremraap met de naam Schubwortel.

Liesbeth den Haan, IVN Natuurgids

Boomfeestdag op het Hofplein (18 maart 2026)

Voor wie weet nog niet had opgemerkt: het Hofplein is op de schop. De fontein is niet bereikbaar, de meeste autorijbanen zijn verlegd en voor fietsen wijzigt de route elke paar maanden. Er ligt een ontwerp voor een nieuw ingericht groen Hofplein met de allure van een stadspark. De werkzaamheden zijn in volle gang, met ongemakken en omleidingen voor alle weggebruikers. Maar wat gaat het mooi worden!

De aanbesteding voor de werkzaamheden is verleend aan bouwbedrijf BAM, ze doen de inrichting van het park in opdracht van de gemeente en de werkzaamheden rondom het planten en verplaatsen van bomen wordt samengedaan met groene impactmaker idverde.

Bij de aanbesteding heeft BAM zich tevens gecommitteerd tot een maatschappelijke bijdrage en

educatief traject voor bewoners van de omgeving van het Hofplein en Rotterdammers in het algemeen. Daarvoor heeft BAM de samenwerking opgezocht met IVN - een landelijke samenwerking, met Hofplein Rotterdam als één van de vele projecten.

IVN Projectmedewerker May Stubbe is betrokken bij het overleg met de partners. IVN-er Astrid Priester denkt mee over mogelijkheden voor educatieve input van de afdeling.

Op woensdag 18 maart jl. werd deze samenwerking feestelijk ingeluid met een boomfeest.

Aanleiding was de verplaatsing van 4 platanen die daar bij het herstel van het Hofplein na de 2e Wereldoorlog waren neergezet. Een omvangrijke operatie die deels 's nachts plaats vond, omdat de grootste plataan over de tramleidingen moest worden gehesen. Hiervoor moest het tram- en metroverkeer stil worden gelegd.

Cool Down City had voor deze gelegenheid een groot aantal bomen, zoals meidoorn, sleedoorn, paardenkastanje, eik, pluimes, klaar staan om uit te reiken aan buurtbewoners.

Tijdens verschillende rondleidingen werd uitleg gegevens over de werkzaamheden en Lara Tijsma (ecoloog bij BAM en IVN lid) gaf uitleg rond het thema biodiversiteit.

Zie ook: <https://www.ivn.nl/nieuws/samenwerking-bam-infra-en-ivn-feestelijk-van-start-in-rotterdam/>.

Astrid Priester, IVN-er in Rotterdam

Gebiedsontwikkelingen - Eschpolder

Vrienden van de Esch

Het natuurgebied Eschpolder wordt bedreigd door de aanleg van een brug. Er is een groep liefhebbers van dit beschermde natuurgebied gevormd, genaamd Vrienden van de Esch. Zij hebben recent een [website](#) gelanceerd om dit gebied in het zonnetje te zetten. Op hun website vind je o.a. een artikel met inhoudelijke argumenten waarom dit gebied gespaard moet blijven.

IVN werkt graag samen met de Vrienden om het gebied onder de aandacht te brengen. Binnenkort hopen we samen een excursie in de Es-

chpolder te kunnen verzorgen. Wanneer dat gaat gebeuren lees je op [onze IVN website](#).

Nieuws en tips

Bescherming weidevogels in Hitland - doe je mee?

Veel boeren in Hitland werken samen met Natuur- en Vogelwerkgroep Krimpenerwaard om de nesten en kuikens van weidevogels te beschermen in Hitland. Sinds 3 jaar werken Stichting Natuurvrienden van Capelle e.o. (SNV) en KNNV IJssel en Lek hieraan mee. Ze observeren waar de weidevogels broeden, markeren nesten en geven door waar de kuikens lopen bij een boer voor hij gaat maaien. Verder inventariseren we

met de fiets alle weidevogels en predatoren in heel het weidegebied van Hitland, waar vooral de grutto het heel moeilijk heeft.

Heb je interesse om hieraan mee te werken op een zondagochtend of soms op een avond doorde-weeks, stuur dan een mail naar estockx@gmail.com. We kunnen dringend nog extra weidevogelwachters gebruiken om alle nesten te vinden en te beschermen.

De trainingen voor nieuwe weidevogelbeschermers zijn inmiddels achter de rug, maar je kan ook gewoon een keer mee fietsen en later de training volgen.

Met dank aan Eric Stockx, KNNV IJssel en Lek.

De Boshoeck in Schiedam gaat door en kan een steuntje gebruiken

Na een lange periode van onzekerheid is in januari 2026 een huurovereenkomst met de gemeente Schiedam getekend, zodat Natuurcentrum De Boshoeck de komende jaren kan doorgaan op Bospad 3. Maar daar hangt wel een grote uitdaging aan vast: een jaarhuur van ruim € 47.000 (!) plus bijkomende kosten zoals gas en elektra.

Deze nieuwe huurlast is voor een vrijwilligersorganisatie niet 'zomaar' op te brengen. Daarom vragen de Vrienden van de Boshoeck iedereen die De Boshoeck een warm hart toedraagt: help mee om de huur te dragen en daarmee Natuurcentrum De Boshoeck open te houden. Doneren kan via

www.geef.nl/nl/actie/natuurcentrum-de-boshoeck-moet-van-0-naar-e47265-00-huur//donateurs

Natuurmoment van Arlette

Beste lezers van de nieuwsbrief,

Met veel plezier schreef ik afgelopen jaar over wat ik tegen kwam of wat mij opviel in de natuur. Ik ben heel benieuwd hoe anderen de natuur beleven, daarom hoop ik dat jullie verdergaan waar ik stop, om te schrijven over wat je ziet of verwondert en dit met ons te delen.

Groeten van Arlette

Jullie belevenissen in de natuur kan je ook delen in de Whatsapp-groep IVN Rotterdam e.o. Leden. Meld je hiervoor aan als je daarvan nog geen lid bent.

Foto van de maand

In het Kralingse Bos, aan de rand van de Heemtuin, 7 maart 2026.

Colofon en volgende Nieuwsbrief

De volgende Nieuwsbrief IVN Rotterdam

e.o. (nr. 124) verschijnt op 1 mei 2026.

Heb je een idee voor een (foto)bijdrage of een tip voor een berichtje in de Nieuwsbrief?

Heb je vragen, opmerkingen, suggesties, een leuke of verrassende (recente) foto? Stuur die naar ivnrotterdam@gmail.com, uiterlijk op 26 april.

Fotoverantwoording

De foto's (in volgorde van plaatsing, per pagina) zijn gemaakt door: Liesbeth den Haan, Jolanda Setz; Ron van Bekkum; Liesbeth den Haan, Ron van Bekkum; Johan Torn, Johan Torn, Liesbeth den Haan; Liesbeth den Haan, IVN, Annelies Enkhuizen, Liesbeth den Haan; KNNV; Liesbeth den Haan.

Word lid voor minimaal € 25,- per jaar.

Huisgenootleden (van wie dus een huisgenoot al lid is) betalen € 12,50 per jaar.

Meld je aan als lid via de [landelijke ivn-site](#).

Meld je aan als huisgenootlid via [deze link](#).

En doe mee - lees op de website wat je kan doen: <https://www.ivn.nl/afdeling/rotterdam-en-omstreken/>.

Vertel anderen over deze maandelijks verschijnende, gratis Nieuwsbrief, waarvoor iedereen zich kan aanmelden, via ivnrotterdam@gmail.com.

AFMELDEN

Je ontvangt deze Nieuwsbrief (per e-mail) omdat je lid bent van IVN afdeling Rotterdam en omstreken of belangstelling hebt getoond voor onze activiteiten en deze Nieuwsbrief. Wil je de Nieuwsbrief niet meer ontvangen, meld je dan [hier](#) per email af en vermeld 'afmelding Nieuwsbrief'.